

888

Tauno Naumanen
METSÄMIES

Kirjailijan aiemmin julkaistut teokset

Elämän tie 1 (romaani, 2007)

ISBN:798-952-99869-0-3

Elämän tie 2 (romaani 2008)

ISBN: 978-952-99869-1-0

Talja (romaani 2009)

978-952-99869-2-7

Perijä (romaani 1010)

Kuokkavieraana syöpä

(omakohtainen kertomus2012)

978-952-5934-13-7

Tiemestarin testamentti (romaani 2014)

ISBN 978 952 5934-53-3

Mestarista johtajaksi (romaani 2015)

ISBN 978-952-7142-22-6

Ympyrä sulkeutuu (romaani 2016)

ISBN 978-952-7142-63-9

METSÄMIES

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-800-326-7

Tauno Naumanen

METSÄMIES

Romaani

©2018 Tauno Naumanen

MIKA

Mika oli tullut armeijasta. Hän oli vihdoinkin päässyt itse-
näisesti kaivurin puikkoihin, josta oli pikku pojasta saakka
haaveillut. Hän muisti kuinka innostunut oli ollut isän os-
tamasta kaivurista, jota voi vivuista ohjata hiekkalaati-
kolla. Silloin hän oli jo päättänyt, että aikuistuttuaan pe-
rustaa oman koneliikkeen ja alkaa yrittäjäksi, vaikka ei
ymmärtänytään mitä yrittäminen oikein tarkoitti. Isä ja
äiti olivat monesti puhuneet naapurin isännästä, Jussilan
Jussista, jolla oli omia koneita, ja hän toimi koneyrittäjänä.
Jo pienenä poikana Mika oli aina kun vanhempien silmä
vältti, mennyt naapurin konehallille, jossa isäntä Jussi
huolsi työkoneita.

Mikalla oli kaksi sisarusta, Miikka ja Saija, jotka olivat
kaksosia ja häntä viisitoista vuotta vanhempia. Heistä ei
ollut Mikalle paljon seuraa. Miikalla ja Saijalla oli omat
menonsa, eivätkä he paljon leikkineet Mikan kanssa. Pa-
remminkin aina kiusasivat häntä. Äiti oli sanonut niiden
olevan identtisiä, vaikka ei hän silloin ymmärtänyt mitä
se tarkoitti. Myöhemmin hän huomasi, kun ne olivat aina
yhdessä eivätkä koskaan riidelleet. Mika tunsu itsensä
usein yksinäiseksi ja silloin hän erityisesti ajatteli tulevia
koneitaan. Lähinaapureissa ei ollut hänen ikäisiä lapsia ja
siksi hän oli usein aikuisten seurassa. Vähitellen naapu-
rin Jussista tuli hänelle paras kaveri. Äiti ja isä olivat
omissa

hommissaan ja kävivät myös ansiotyössä, vaikka heidän kotinsa oli varsin varakas metsätila.

Molemmat sisarukset Miikka ja Saija kävivät kaupungissa lukioa, eivätkä olleet kuin iltaisin kotona ja silloin ne tekivät läksyjään. Äiti oli ollut kotona, kun hän oli pieni. Myöhemmin äiti oli sitten mennyt keskussairaalaan töihin. Naapurin Jussin vaimo oli ottanut Mikan hoitoonsa, koska heille oli syntynyt pieni tyttövauva. Emäntä Silja oli sanonut, että siinä hän hoitaa Mikan, kun hoitaa omaa vauvansa. Kun Mika oli kuullut, että äiti lähtee töihin, hänelle oli tullut paha mieli. Mutta kun Jussi isäntä oli ottanut hänet vastaan kuin oman poikansa, oli Mika ollut suorastaan onnellinen. Nyt hän sai olla koko ajan Jussin mukana ja istua monesti traktorin ja puimurinkin hytissä, kun isäntä teki niillä töitä. Hänen kiinnostuksensa suuria koneita kohtaan kasvoi entisestään, ja usko omaan yritykseen vahvistui joka päivä. Muutaman kerran hän oli päässyt ohjaamaan traktoria istuessaan isännän sylissä ja se olikin ollut riemukas hetki. Kun äiti tuli illalla häntä hakemaan kotiin, pojan silmät suorastan loistivat. Äiti kysyikin Mikalta:

– Mikä sinua nyt naurattaa noin kovasti?

– Minä ajoin tänään traktoria.

Jussi tuli Marian luo ja sanoi:

– Mikasta tuleekin oikea konemies. Kyllä otteet ovat sellaiset.

– Älä sinä anna pojan särkeä koneitasi. Eihän vielä osaa suhtautua niihin vakavasti.

– Varmasti osaan, muisti Mika vastanneensa.

– Kyllä minä huolen pidän pojastasi. On mukava, kun minulla on kaveri hommissa. Varsinkin kun Siljan aika menee vauvan hoidossa.

– Mitenkä vauva jaksaa? Maria kysyi.

– Kyllä se minun ymmärtääkseni hyvin jaksaa, mutta yönvet unet ovat katkonaisia, kun sitä pitää syöttää parikin kertaa yössä. Senkin vuoksi vaimo ei jouda nyt ulkohommiin.

– Niin se on pienen vauvan kanssa, mutta jaksako Silja sitten hoitaa tätä meidän poikaa?

– Mitäs hoitamista minussa on. Osaan itse syödä ja käydä vessassa, Mika vastasi reippaasti.

– Eihän me miehet tarvita mitään hoitoa, Jussi sanoi ja pölytti Mikan tukkaa.

– Sanokaa jos teille pojasta on liikaa vaivaa. No lähdetään nyt kotiin, Maria sanoi ja otti Mikaa käsivarresta.

– Minä tulen aamulla heti, kun äiti lähtee töihin, Mika huusi, kun meni äitinsä mukaan.

Mika joutui kääntämään traktoria, kun pellonreuna kaartoi vasempaan. Sitten hän siirtyi taas kaivinkoneen puikkoihin ja jatkoi kaivamista. Työ oli jo sen verran ruttiin, koska hän oli jo aikaisemmin ollut Jussilla hommissa ja opetellut jo silloin käsittelemään koneita. Mika vaipui taas muistoihin.

Hän oli mennyt kouluun ja siellä oli ollut paljon kavereita. Mutta koulupäivän jälkeen hän aina teki läksynsä heti ja lähti sitten naapuriin isännän luokse. Naapurin tyttö oli jo kasvanut ja se halusi lähteä Mikan mukaan, vaikka tämä ei olisi huolinut tyttöä mukaansa. Tytön nimi oli Laila. Mika oppi, että kun hän vähän aikaa leikki Lailan kanssa, hän pääsi sitten lähtemään konehallille, jos isäntä Jussi oli siellä.

Koulu meni hyvin, mutta kun Mika täytti kymmenen vuotta, jotakin tapahtui isän ja äidin välillä. Hän muisti, kun äiti oli tehnyt synttäririkakun ja hän oli kutsunut muutamman koulukaverinsa ja naapurin Lailan synttäreihin, isä oli jotenkin vihainen. Äiti oli antanut hänelle lahjaksi traktorikirjan, jossa oli kuvia ja tietoja monen merkkisistä traktoreista. Isä ei ollut antanut mitään. Illalla se oli viskannut hänelle muutamman euron rahan ja mennyt omaan huoneeseensa. Mikalle oli tullut paha mieli ja hän oli mennyt äidin luo tippasilmässä kysymään, mitä pahaa hän oli tehnyt. Äiti oli sanonut, että isällä sattui olemaan huono päivä. Silloin olivat jo Saija ja Miikka opiskelemassa ammattiinsa. Miikka oli Helsingissä ja hänestä tulisi metsänhoitaja. Saija oli Kuopiossa ja valmistuisi aikanaan lääkäriksi. He kävivät muutamman viikon välein kotona ja silloin äiti ja isä olivat niin kuin ennenkin. Varsinkin isä oli hyvin iloinen vanhempien lasten vierailusta. Mutta kun he lähtivät, jotenkin ilmapiiri kotona jäykistyi. Kyllä isä ja äiti keskustelivat käytännön asioista, mutta isä oli häntä kohtaan jotenkin nuiva. Tuolloin hän ei ymmärtänyt mistä oli kysymys. Siksi hän yhä useimmin oli naapurissa, ja varsinkin kesät hän oli Jussin apuna oikeastaan koko ajan.

Kerran kun Mika tuli kotiinsa naapurista keräämässä heinäpaaleja, hän kuuli sisältä kovaa keskustelua. Hän pysähtyi eteiseen ja kuuli isän ja äidin riitelevän. Isä huusi äidille:

– Eihän se ole yhtään minun näköinen. Sehän on ihan sen äijän näköinen koko poika.

– Voi hyvä isä, mitä sinä puhut. Missähän minä olisin sen sillä lailla tavannut. En ole koskaan käynyt yksin siellä, äiti vastasi ääni itkuisena.

– Vai et. Sinähän kävit jatkuvasti sen mailla, milloin mustikassa tai puolukassa. Viivyt niillä reissuilla monta tuntia. Sienessä olit myös jatkuvasti niillä kulmilla, Jussi vastasi myös ääntään korottaen.

– Voi hyvä mies. Sinä olet sairas.

– Kerrankin kun tulit, olivat hameenhelmat aivan sammaleessa. Eivät muut naiset mene hame päällä marjaan. Niillä on housut jalassa, isä sanoi hyvin ivallisesti.

– En sitä housuita ole minäkään ollut marjassa. Kyllä sinulla on sairas mielikuvitus. Mene ja kysy siltä mieheltä suoraan, äiti vastasi. Mika kuuli, kun äiti meni takakautta ulos.

Mika perääntyi takaisin ja odotti hetken ja meni sitten sisälle. Hän kolisteli eteisessä kenkiään, mutta tupa oli tyhjä. Isä oli ilmeisesti mennyt omaan huoneeseensa. Mika ei ymmärtänyt, mistä oli kyse äidin ja isän välillä.

Saatuaan peruskoulun käytyä keväällä loppuun. Hän päätti pyrkiä Jussille ja Siljalle kesäksi apupojaksi. Hän teki, vaikka mitä hommia, ja varmaankin Jussi maksaisi hänelle vähän palkkaakin. Ilmapiiri kotona oli niin tulehtunut, että illat tuntuivat painostavilta. Äiti oli aina ystävällinen ja antoi rahaa, mutta isä oli koko ajan hänelle vihainen. Sitä hän ei ymmärtänyt. Mika päätti kysyä saisiko hän olla Jussilassa myös yötä. Siellä oli pieni aitta, jossa olisi oikein mukava asua kesällä. Kun hän kertoi Jussille, kuinka vaikeaa kotona oli, niin Jussi lupaisi pestata hänet ja antoi myös luvan yöpyä aitassa. Hän vain sanoi ylimalkaan:

– Isäsi haukkuu väärää puuta, mutta ei kertonut mitään sen tarkemmin.

Vasta vuosien päästä hän sai tietää mikä oli äidin ja isän riitojen syy.

Isä myi metsää, hakkuun tuli tekemään joku puufirman konemies monitoimikoneella. Mika oli kovasti kiinnostunut metsäkoneista. Kone kaatoi puut, karsi ja katkoi sopivan mittaiseksi. Enää ei moottorisahaa tarvittu ja metsätraktori ajoi puut pois. Mika oli istunut melkein koko ajan katsomassa sitä hommaa ja samalla iskostui ajatus, että hän joskus omistaa tuollaiset laitteet. Hän tiesi, että koneet maksavat maltaita, mutta jollakin konstilla hän hankkisi ne. Mika päätti, että hän ei mene lukioon, vaan hän hakeutuu Valtimolle metsäkonekoulun.

Isä suhtautui edelleenkin nuivasti poikaansa kohtaan. Janne oli aikaisemmin kutsunut Mikaa iltatähdeksi ja ollut ylpeä pojasta. Mutta sitten oli tullut jotakin äidin ja isän välille. Nyt tuntui siltä kuin isä käyttäisi sanaa iltatähti pilkkanimenä.

Kun Mika aloitti Valtimon metsäkonekoulun, hän ei enää käynyt joka sunnuntai kotonaan. Häntä ahdisti kotona aina isän asenne. Se ei näyttänyt muuttuvan miksiäkään. Hänestä näytti, että isä ja äiti nukkuivat eri huoneissa. He pystyivät jokapäiväiset asiansa kommunikoimaan keskenään, olo tuntui silti jännittyneeltä.

Valtimon metsäkoulussa hän pääsi ensikerran kokeilemaan monitoimikonetta. Ensiksi metsäsimulaattorilla piti oppia työ hallitsemaan ja sitten pääsi vasta oikealla koneella metsätöihin. Kyllähän alku oli vaikeaa, mutta vähitellen hän pääsi ohjausjärjestelmän kanssa sinuksi.

Valtimolla oli kuorma-auto ja sillä sai opetella ajamaan. Hän oli käynyt autokoulun heti, kun sai kortin kuorma-autolle. Mika mietti kuinka hän aikanaan saisi metsäkoneet kuljetettua työmaille. Hän suunnitteli hankkivansa traktorin ja siihen kuljetusalustan. Se olisi halvin ratkaisu. Tosin häntä hymyilytti suunnitelmansa, koska hänellä ei ollut

aavistustakaan mistä saisi rahaa, mutta usko oli vahva. Joku viisas oli sanonut: ”Jos riittävästi uskoo omiin haaveisiin, niin ne toteutuvat.”

Mika haki Valtimon koulun jälkeen töihin metsäfirmaan ja pääsikin ajoittain ajamaan metsätraktoria. Muutaman kerran hän pääsi myös harvesterin puikkoihin. Metsäfirman miehet lupailivat hänelle myöskin pitempiaikaista työtä armeijan jälkeen.

Mika esitti kutsunnassa pyynnön päästä panssarijoukkoihin. Siihen hänellä olivat hyvät mahdollisuudet, koska hän oli ollut monenlaisissa konehommissa. Isäntä Jussi oli antanut hänelle hyvän työtodistuksen ja kertonut siinä mitä kaikkea Mika oli heillä tehnyt. Hän sai kutsun Parolan panssarijoukkoihin Hämeenlinnaan. Siellä hän pyrki huoltopuolelle ja pääsi alokaskoulutuksen jälkeen. Siihenkin auttoi Jussin antama todistus. Olihan Mika tehnyt koneiden huoltoja jo monen vuoden ajan. Hän päätti, että armeijassakin pyrkii koko ajan kohti tavoitettaan. Vaikka panssarivaunut ovat aivan erikoneita kuin traktorit ja metsäkoneet, huolto kuitenkin hyvin samanlaista. Panssariprikaatissa oli myös paljon muita koneita ja nekin huollettiin varikolla.

Mika aloitti armeijan syksyllä ja tuli ensimmäiselle lomalle vähän ennen joulua. Hänen tullessaan kotiinsa siellä ei ollut ketään, vaikka oli lauantai. Läheisestä metsästä kuului hakkuun ääniä ja Mika lähti sinne. Metsäkumpareen takana oli monitoimikone työssä ja oli tehnyt jo melkoisen aukon. Metsä oli sellaista, ettei siinä ollut juuri ollenkaan taimia tai keskenkasvuista metsää, joten uudistaminen piti tehdä istuttamalla aukkoon uudet taimet. Metsä oli täysikasvuista kuusikkoa ja sammale oli aluskas-

vustona. Siihen ei luontainen uusikasvusto pääse syntymään, koska suuret kuuset varjostavat maan. Hän näki isänsä seisovan aukon reunalla ja meni tämän luo. Hän nosti kättään isälleen ja kysyi:

– Kuinka ison aukon aiot tähän tehdä?

– Tähän tehdään äitis mentävä aukko, isä murahti. Hetken mietittyään hän jatkoi:

– Äitis lähti läiskimään ja asuu nyt keskussairaalan rinteessä olevassa kerrostalossa.

Mikalta lokahti suu auki, ja hän ei osannut sanoa mitään. Hetken hiljaisuuden jälkeen hän kääntyi pois ja päätti mennä tapaamaan naapuriin Jussilaa. Päästyään tuupan tytär Laila ryntäsi Mikaa kohti, mutta muisti sitten, että hän oli jo varsin iso neiti, eikä olisi soveliaista juosta Mikan syliin niin kuin hän oli pikku tyttönä tehnyt. Vanhempia näytti naurattavan tyttären reaktio ja Mikakin vähän häkeltyi. Heillä oli ikäeroa viisi vuotta ja nyt se näkyi jotenkin selvemmin kuin ennen Mikan lähdettyä Valtimolle opiskelemaan.

– Tulehan sotilas kahville. Tässä ollaan juuri aloitettu kahvin juonti, Jussi sanoi.

– Kiitos. Minä laitan tämän manttelin naulaan, Mika vastasi ja istuutui kahvipöytään.

– Kuinkas siellä sotiminen Parolassa onnistuu?

– Ei se sen kummempaa ole. Minä olen huoltovarikolle komennettu ja hommat ovat aika lailla samanlaisia kuin siviilissäkin. Öljyn ja -suodattimen vaihtoa ja rasvausta ja muutakin puhdistushommaa.

– Onko sinulla pitkä loma? emäntä Silja kysyi.

– Olen tiistaihin saakka. Sunnuntailomalla ei oikein kerkeä kuin käydä kääntymässä.

– Kuinkas hyvin sinä olet tietoinen kotisi asioista? Jussi kysyi suoraan.

– Enpä ole oikein tietoinen, Mika vastasi vaisusti ja jatkoi:

– Isän tapasin tuolla metsässä. Sanoi hakkauttavansa äidin kokoista aukkoa. En tiedä mitä se sillä tarkoitti, Mika sanoi ja katsoi maahan.

– Oletkos tavannut äitisi? Silja kysyi.

– En ole, kun en oikein tiedä missä hän asuu. Isä sanoi, että äiti asuu jossakin sairaalan asunnossa.

– Äitisi asuu siinä sairaalan vieressä kerrostalossa. Muis- taakseni se on A-rappu, Silja jatkoi.

– Parempi, että vanhempasi kertovat omat asiansa, niin ei tule mitään väärinkäsityksiä, Jussi sanoi.

– En ala isältä kyselemään. En tiedä mikä sille tuli silloin peruskouluaikana. Jokin asia sitä mättää. En ole suoraan kysynyt, eikä Miikka ja Saijakaan kerro mitään, Mika vastasi hiljaisena. Selvästi näki, että Laila oli osaaottavan näköinen, mutta ei sanonut hänkään mitään.

– Minä lähden tässä kävelemään sinne äidin luokse. En tiedä edes puhelinnumeroa ja onko se töissä.

– Ethän sinä kävelemään lähde. Ota tuo meidän Toyota ja mene sillä. Ei me sitä tänään tarvita. Ja voit tulla tänne yöksi, jos et halua olla vanhempiesi luona, Jussi sanoi.

– Isän kanssa on hankala keskustella. Se vain murahtelee ja lähtee huoneeseensa. Kyllähän minä jotakin kuulin silloin penskana, mutta en ymmärtänyt sitä. Nyt vanhempana olen omassa mielessäni pätkäillyt, mistä välirikko äidin ja isän välillä johtuu. Isä purkaa pahaa oloaan minuun, se tuntuu aika masentavalta. Mutta kun saan armeijan käytyä, karistan tämän kylän tomut jaloistani ja muutan jonnekin. En tiedä vielä minne, Mika purki tuntojaan.

– Kuulehan, älä tietämättä lähde. Minullakin voisi löytyä sinulle kunnon hommia. Olen ajatellut luopua osasta koneista ja keskittyä maanviljelyyn. Ei tuosta tytöstäkään taida traktorikuskia tulla, Jussi sanoi ja katsoi Lailaa.

– Minä menen lukioon, enkä varmasti ala koneita rassamaan.

– Millä minä niitä sinun koneita lunastan, Mika vastasi.

– Katotaan sitten kun tulet.

– Kiitos kahvista. Jos minä sitten lainaan sitä autoasi.

– Sen verran sanon kuitenkin näin naisena, että isäsi on täysin hakoteillä, Silja jatkoi.

Mika laittoi manttelin päälle ja sai Jussilta auton avaimen.

– Se on siellä tallissa ota sieltä, Jussi sanoi, kun ojensi avaimet Mikalle.

Mika kävi auton tallista ja peruutti sen ulos. Sulki autotallin oven ja kääntyi kaupunkiin päin. Hän ei oikein tiennyt mitä hän äidiltään kysyy, mutta jokin selvyys olisi hyvä saada isän käytökseen. Tosin isän murjottaminen oli jo kestänyt niin kauan, ettei hän sitä enää muistellut.

Mika löysi äitinsä asunnon ja soitti ovikelloa. Hetken päästä äiti avasi oven ja hämmästyi nähdessään poikansa.

– Mistä sinä siihen lennähdit? äiti-Maria huudahti ja halasi poikaansa.

– Sieltä Parolastahan minä tulin tänään junalla.

– Heitä pois tuo rotsi, vai mikä se on armeijan takin nimi.

– Mantteliksi sitä kutsutaan, Mika vastasi ja riisui takin naulaan.

Tyypilliseen äidin tapaan Silja kysyi:

– Oletko sinä poika syönyt, milloin? Minä laitan sinulle ruokaa.

Mika oli pienestä pojasta alkaen halunnut perustaa koneyrityksen. Hän oli usein ollut katsomassa naapurin isännän, Jussin, koneita ja niiden huoltoa. Armeijan jälkeen vihdoinkin koitti hetki, jolloin hän alkoi toteuttaa unelmaansa.

Mikan isä oli jostakin syystä suhtautunut nuorempaan poikaansa nuivasti jo kymmenvuotiaasta lähtien, mutta se antoi Mikalle entistä enemmän halua näyttää osaamistaan. Syy isän asenteeseen hänelle selvisi vasta myöhemmin.

Mika aloitti yrityksen ensiksi maankaivuutöillä, mutta tavatuaan koulukaverinsa Riston, he päättivät suunata toiminnan metsätöihin. Ei kannattanut levittää pientä yritystä monealle alalle.

Vastaan tulee muutama neitonen, jotka tuovat onnen hetkiä, mutta myös karvaita pettymyksiä. Usko kauniimpaan sukupuoleen horjuu. Auto-onnettomuus muuttaa kuitenkin kaiken. Työkaveri Riston ohjetta kannatti seurata:
" Hurmaa ensiksi mummi ja sitten vasta tyttö."

